

บทคัดย่อ

การพัฒนาหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อระดับอำเภอ (CDCU) เขตสุขภาพที่ 9 ช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาศักยภาพหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อระดับอำเภอ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA cycle) ประกอบด้วย (1) การวางแผน (P: Plan) โดยการวิเคราะห์ปัญหาเตรียมหลักสูตรระดับวิทยา 20 ชั่วโมง (2) การปฏิบัติ (D: Do) โดยการจัดอบรมระยะที่ 1 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561–2562) (3) การตรวจสอบ (C: Check) โดยการประเมินผลการควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา และประเมินความพึงพอใจ และ (4) การปรับปรุง (A: Act) จัดอบรมระยะที่ 2 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564) โดยการพัฒนาการอบรมที่ใช้ผลจากการประเมินระยะที่ 1 ได้แก่ เพิ่มทักษะการฝึกปฏิบัติ ผลการดำเนินงานพบว่า ผู้เข้าอบรมทั้ง 2 ระยะ มีค่าคะแนนเฉลี่ย ความรู้หลังการอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) หน่วยปฏิบัติการสามารถสอบสวนโรคและค้นหาผู้สัมผัสโรคในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาทั้ง 2 ระลอก ได้ภายใน 28 วัน ลดปัญหาการระบาดเป็นวงกว้าง สามารถแต่งตั้งหน่วยปฏิบัติการได้เพิ่มขึ้นเป็น 294 หน่วย (3 หน่วยต่ออำเภอ) ผลประเมินความพึงพอใจเพิ่มขึ้นจาก 5 ประเด็น เป็น 8 ประเด็นจากทั้งหมด 10 ประเด็น โดยสรุปการพัฒนาหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคช่วยให้พื้นที่ สามารถควบคุมการระบาดของโรคได้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น ดังนั้น ควรพัฒนาหน่วย CDCU อำเภออย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาเทคนิคการสอบสวนโรค เพื่อให้มีศักยภาพและจำนวนเพียงพอต่อการควบคุมการระบาดของโรคติดต่ออันตรายต่าง ๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีความเปราะบาง

คำสำคัญ : หน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ, หน่วย CDCU, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, โควิด-19

Abstract

In the article, we aimed to develop the communicable disease control unit (CDCU) at the district level of health region 9 during the coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic. The action research was conducted by using the PDCA cycle. The processes including 1) Plan was epidemiology training program about 20 hours 2) Do by conducting epidemiology training program phase 1 (from the fiscal year 2561 to 2562) 3) Check by evaluating coronavirus disease control and measuring the satisfaction of the participants, and also, 4) Act by conducting epidemiology training program phase 2 by developing the processes based on the results of the evaluation of phase 1 such as adding the skill of practice. The results indicated that the knowledge of the participants who were trained in both phases was statistically increased significantly ($P < 0.01$). In addition, in both phases during the COVID-19 pandemic, CDCU could investigate the diseases and identify close contact cases within 28 days. There were reduced widespread diseases. Besides, 294 CDCU was conducted (3 units/district). The satisfaction of the participants increased from 5 to 8 of 10 items. In conclusion, the development of CDCU might be helped to control the disease rapidly and effectively. Therefore, we recommended continuously developing CDCU to be good performance and sufficient for controlling hazard contagious disease, especially, among vulnerable persons.

Keywords: Communicable Disease Control Unit, CDCU, Coronavirus disease 2019, COVID-19